

Všeobecné pokyny pro zpracování Specifikace a Jednotného dokumentu

u zemědělských produktů a potravin

Prosíme, přečtěte si pozorně celý dokument, neboť všechny informace jsou důležité ke správnému zpracování Vaší Specifikace a Jednotného dokumentu.

Obsah

Všeobecné pokyny pro zpracování Specifikace a Jednotného dokumentu	1
Obecné informace	1
Zpracování Specifikace	2
Doplňující informace k jednotlivým bodům Specifikace	4
Zpracování Jednotného dokumentu	6

Obecné informace

K žádosti o zápis označení původu a zeměpisných označení (dále také jako „OP/ZO“) zemědělského produktu či potraviny do rejstříku Evropské unie je třeba předložit **2 dokumenty**, a to Specifikaci s přílohami a Jednotný dokument (zkrácená Specifikace). Tyto podmínky vyplývají z **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, ve znění pozdějších předpisů** a **Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 668/2014 ze dne 13. června 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin, ve znění pozdějších předpisů** (dostupné mimo jiné v sekci právní předpisy na webových stránkách Úřadu, popř. na stránkách <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>, kde lze nalézt i konsolidované znění těchto předpisů).

Úřad preferuje, aby oba zmíněné dokumenty byly předloženy v elektronické podobě, a to **ve Word formátu - doc/docx** z důvodu usnadnění úprav předkládaných dokumentů.

Důležité upozornění:

Při zvolení žádosti o zápis označení původu (dále také jako „OP“ nebo „CHOP“) je nutné vzít v potaz, že jako označení původu může být zapsáno pouze takové označení, které je používáno pro výrobek, u něhož nejen všechny přípravné a výrobní fáze probíhají ve vymezené oblasti, ale také všechny používané suroviny pocházejí z vymezené oblasti. Výjimku tvoří sůl, cukr,

další výjimky jsou možné, ale musí se důkladně zdůvodnit, a hlavně se nesmí významnou měrou podílet na konečných vlastnostech produktu. Pokud jen jedna z přísad (která ovlivňuje výslednou chuť či vlastnosti výrobku) pochází odjinud, a to i kdyby to byla špetka koření (neplatí pro běžnou sůl), může být označení zapsáno jen jako zeměpisné označení (dále také jako „ZO“ či „CHZO“).

Zpracování Specifikace

Nutné náležitosti obsahu Specifikace jsou stanoveny ve výše uvedených nařízeních. Na podporu žádosti je třeba přiložit různé dokumenty (mapy, kopie článků z tisku, internetových odkazů, laboratorní rozborů apod.). Pokud je v textu Specifikace odkazováno na nějaký dokument či citace z něj, je třeba přiložit kopii takového textu. Pokud není možné kopii např. historického dokumentu získat, stačí uvést, o jaký dokument jde a kde je uložen (půjde zejména o velmi staré historické listiny, pokud nejsou už pořízeny jejich kopie). Rozsah Specifikace není omezen, ale neměl by být zbytečně rozsáhlý. Stránky musí být průběžně číslovány.

Ve Specifikaci je třeba vyloučit jakékoli zmínky o produktech jiných výrobců. Je vhodné vyhnout se formulacím typu „vlastní studna“, „vlastní laboratoř“, „vlastní sladovna“ apod. Text nesmí omezovat případné další producenty v započítání výroby daného produktu.

Pokud jde o formální úpravu textu, je vhodné dodržet druh písma Times New Roman nebo Arial, velikost písma 12 a jednotné řádkování a vzdálenost odstavců (zarovnání do bloku), okraje na levé i pravé straně listu, nahoře i dole alespoň 2,5 cm a strany musí být průběžně číslovány (v případě podání v papírové formě na nelinkovaném A4 bílém papíru prosíme předkládané dokumenty žádným způsobem nesešívát).

Úřad preferuje, aby všechny zmíněné dokumenty byly předloženy v elektronické podobě, a to ve Word formátu - doc/docx z důvodu usnadnění úprav předkládaných dokumentů.

Je dále doporučeno text Specifikace (pokud možno) nečlenit dalšími číslovanými odstavci.

Je také dále nutné předložit seznam příloh, který obsahuje jejich číslo a stručný název

Ačkoliv tento **dokument** slouží především jako návod k vypracování Jednotného dokumentu, lze zmíněné pokyny aplikovat i na vytváření Specifikace, neboť, jak již výše bylo uvedeno, tyto dva dokumenty musí být obsahově v souladu.

Specifikace by měla zachovávat tuto formu, jež koresponduje s ustanoveními výše uvedených nařízeních (níže je uveden komentář k jednotlivým bodům):

Specifikace „NÁZEV PRODUKTU nahradí se zněním OP/ZO“

CHOP ( ) CHZO ( ) – zde se zaškrtně, zda se jedná o OP (chráněné označení původu) či ZO (chráněné zeměpisné označení)

1. Odpovědný orgán členského státu:

**Název: Úřad průmyslového vlastnictví Adresa: Antonína Čermáka 2a, CZ-160 68
Praha 6 Tel.: + 420 220 383 111 Fax: + 420 224 324 718 E-mail: posta@upv.gov.cz**

2. Skupina

2.1 Název:

2.2 Adresa:

Tel.:

Fax:

E-mail:

2.3 Složení: producenti/zpracovatelé ( ) ostatní ( ) – vhodné zaškrtněte křížkem

3. Druh produktu: Třída

4. Specifikace

4.1 Název:

4.2 Popis produktu:

4.3 Zeměpisná oblast:

4.4 Důkaz původu:

4.5 Způsob produkce:

4.6 Souvislost:

4.7 Kontrolní subjekt:

Název:

Adresa:

Tel.:

Fax:

E-mail:

4.8 Označování:

Doplňující informace k jednotlivým bodům Specifikace

Přehled požadavků vychází ze souvisejících výše uvedených nařízení.

Bod 2

V tomto bodě je nutné identifikovat subjekt, který žádá o zápis OP/ZO spolu s kontaktními informacemi. Žádost o zápis označení mohou podávat subjekty, které jsou stanoveny ve čl. 49 odst. 1 **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin.**

Bod 3

Zde doplňte druh výrobku podle třídění produktů tak, jak je uvedené v rámci **přílohy XI Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 668/2014.**

Bod 4.1 Název

Zde uveďte znění OP/ZO, který má být chráněn. To, co může a nemůže být OP či ZO upravují ustanovení čl. 5 a 6 nařízení č. 1151/2012. Jako OP/ZO **nelze** zapsat např. druhové výrazy, homonymní názvy, názvy, které se shodují s názvem odrůdy rostlin nebo plemene zvířat a mohly by uvést spotřebitele v omyl ohledně skutečného původu produktu.

Bod 4.2 Popis produktu

V rámci tohoto bodu je nutné popsat ty vlastnosti výrobku a použitých surovin (chuťové, vzhledové, fyzikální, chemické, mikrobiologické), které vytvářejí jedinečné vlastnosti produktu, kromě těch obecně platných vlastností pro daný druh produktu. Jde o vlastnosti, které činí výrobek specifickým oproti ostatním výrobkům téhož druhu. Je doporučeno být v rámci možností přesný a používat odborný styl jazyka a užívat měrné jednotky, technická měřítka, definice a normy, které jsou běžně užívané. Lze využít i negativní vymezení toho, jaké vlastnosti jsou nepřipustné.

Eventuelně lze popsat a členit vlastnosti dle jednotlivých typů výrobku (např. u piva, u pečiva). V tomto bodě se také uvádí všechny formy výrobku dodávané na trh (živý, čerstvý, uzený, porcovaný, v celku, zmrazený, krájený apod.)

Tento bod nemá zahrnovat informace o popisu a procesu výroby.

V tomto bodě se také uvádí všechny formy výrobku dodávané na trh (živý, čerstvý, uzený, porcovaný, v celku, zmrazený, krájený apod.)

Tento bod musí být v souladu s bodem 4.6 Specifikace. Obsah tohoto bodu by měl korespondovat i s obsahem bodů 3.2 – 3.5 v Jednotném dokumentu.

4.3 Zeměpisná oblast

V tomto bodě musí být přesně vymezeno dané území, pokud možno dle geografických prvků (obce, pohoří, řeky), nelze-li, pak podle správního členění. Není vhodné vymezovat zeměpisnou oblast pomocí následujícího např. Jihlavsko, Ostravsko apod., neboť se jedná o nejasné pojmy. Podle povahy vymezení zeměpisné oblasti může být vhodné přiložit i mapy nejlépe ve formátu

A4 – jednu celkovou, s vyznačením dané oblasti na území České republiky, druhou podrobnější, kde je vyznačena daná oblast se zakreslením vymezených hranic.

V případě, že jsou používány suroviny pouze z určité oblasti (nutno důkladně zdůvodnit!), vymežit i jejich oblast a opět přiložit mapy. Způsob vymezení oblasti nesmí připouštět nejasnosti.

4.4 Důkaz původu

V tomto bodě by mělo být uvedeno, jak je zajištěna kontrola dodržování Specifikace (rozsah kontrol, jejich četnost, evidence atd.) a veškeré evidenční a kontrolní mechanismy týkající se nejen samotného výrobku, ale i surovin, pokud jde o OP. Pokud se uvádí konkrétní druhy testování, hodnocení, kontrol, je třeba vysvětlit jejich mechanismus. Také je potřeba zmínit evidenční mechanismy týkající se dodavatelů surovin a odběratelů hotových produktů. Je třeba výslovně uvést, že kontrolu dodržování Specifikace provádí kontrolní orgán (SZPI či SVS, příp. ÚKZUZ). Také je vhodné uvést, že každý výrobek je opatřen údaji o výrobcí, včetně adresy, což umožňuje snadnou sledovatelnost. Není třeba uvádět kontrolní mechanismy, které jsou ve výrobě povinné už z hlediska jejího potravinářského charakteru.

V tomto bodě se neuvádí žádné údaje o způsobu výroby.

4.5 Způsob produkce

V tomto bodě se doporučuje poměrně detailně popsat způsob výroby. Je třeba přesně stanovit všechny podmínky výroby, zpracování, balení, prodeje, a co a v jaké fázi výroby musí probíhat ve vymezeném území, a co už může probíhat jinde. Lze využít i negativní vymezení související s tím, co se při výrobě dělat či používat nesmí. Měl by se alespoň stručně uvést popis zpracovatelských postupů, pokud jsou odlišné od těch daných zákonem či vyhláškou (uzení, mražení, aj.). Požadavek na porcování a balení ve vymezené oblasti (u výrobce) musí být zdůvodněn.

4.6 Souvislost

V tomto bodě se uvede to, co podmiňuje specifickou zboží (specifické vlastnosti vymezené v bodě 4.2) právě z této oblasti (přírodní, klimatické, lidské podmínky), aby se vyvrátila námitka, že se jedná jen o recepturu, a to např. druhy půd, množství srážek, směr větrů, speciální postupy vzniklé dlouhodobou tradicí, historie pěstování či výroby. Při odkazech na historické dokumenty či citace z nich je třeba přiložit jejich kopie s uvedením, kde jsou uloženy, pokud je žádost založena zejména na pověsti výrobku (jen ZO), pak i účast na výstavách, úspěchy, ocenění, články z tisku, soudní rozhodnutí ve prospěch výrobce a výrobku, údaje o současné známosti výrobku na trhu (ty jsou v podstatě nejdůležitější při podání žádosti na základě dlouhodobé reputace a pověsti). Vždy je třeba prokázat souvislost specifických vlastností, kvality či pověsti právě s danou oblastí. Případně s uvedením detailů fáze výroby, pokud je určitý výrobní proces specifický právě jen pro danou oblast.

4.7 Kontrolní subjekt

V tomto bodě se doplňují informace o kontrolním orgánu, který k žádosti během národní fáze řízení překládá závazný nález (např. místně příslušný inspektorát Státní zemědělské a potravinářské inspekce nebo Státní veterinární správy ČR, případně Ústředního kontrolního a

zkušebního ústavu zemědělského), a to podle druhu produktu spolu s adresou na tento orgán a jeho kontaktní detaily.

4.8 Označování

Informace se uvádí pouze v případě, pokud jsou stanoveny konkrétní specifické podmínky a případná zvláštní pravidla pro umístování OP/ZO na výrobku či jeho obalu.

Zpracování Jednotného dokumentu

Požadovaný obsah jednotlivých bodů je vyznačen ve formuláři pro Jednotný dokument, který tvoří **přílohu I Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 668/2014** ze dne 13. června 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin a obsah Jednotného dokumentu vyplývá ustanovení článků zmíněného Prováděcího nařízení (níže v textu je tento formulář uveden spolu s komentáři a nápovědou, ale vždy prosíme zkontrolujte jeho aktuálnost s ohledem na možné změny uvedených nařízení).

Jednotný dokument obsahuje hlavní body obsažené již ve Specifikaci (tj. název, popis produktu, případně včetně zvláštních pravidel týkajících se balení a označování, a stručné vymezení zeměpisné oblasti a popis souvislosti mezi produktem a zeměpisným prostředím nebo zeměpisným původem).

Rozsah Jednotného dokumentu by neměl být příliš velký (neměl by přesáhnout 2 500 slov), ale výstižný, s uvedením všech základních podstatných informací. Stránky musí být průběžně číslovány. V textu Jednotného dokumentu se neuvádějí žádné odkazy na přílohy. **Úřad preferuje, aby všechny zmíněné dokumenty byly předloženy v elektronické podobě (ve Word formátu - doc/docx - pro usnadnění úprav předkládaných dokumentů).**

Zřejmě **nejnáročnějším** bodem Jednotného dokumentu k formulaci je **bod 5** s názvem **Souvislost se zeměpisnou oblastí**. Obecně je u OP kladen požadavek na uvedení všech zvláštností, které ovlivňují vlastnosti či kvalitu produktu v přímé souvislosti s vymezenou oblastí; u ZO půjde zejména o vztah mezi jakostí, pověstí nebo dalšími vlastnostmi produktu v souvislosti s jeho zeměpisným původem (hrají zde roli lidský faktor, tradice, zkušenosti, kulturní souvislosti). U ZO by měl Jednotný dokument výslovně uvádět, z jakého faktoru či faktorů souvislost vychází, a proto by měl začínat větou, která jasně specifikuje, zda souvislost vychází z dané jakosti, vlastností či pověstí, nebo z více než jednoho z těchto faktorů. Jako velmi praktický návod, jak sestavit bod 5 s názvem Souvislost se zeměpisnou oblastí u Jednotného dokumentu OP či ZO, slouží tento [dokument](#) dostupný na stránkách Úřadu.

Při zpracování bodu 3.4 Jednotného dokumentu týkající se Specifických kroků při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti je nutné popsat proces výroby, který probíhá v zeměpisné určené oblasti, která je přesně vymezena v bodě 4 Jednotného dokumentu, např. u speciálního druhu belgických koláčků je uvedeno, že v uvedené zeměpisné oblasti musí probíhat výroba pouze do fáze polotovaru – pečení už může probíhat jinde, u piva zase může stáčení do lahví z velkých tanků probíhat mimo oblast apod. Tedy jde zde o určení, co vše musí v oblasti probíhat, avšak pokud je součástí popisu specifických kroků při produkci jakékoliv případné omezení nebo výjimky, tak musí být řádně odůvodněny.

Bod 3.5 Jednotného dokumentu s názvem Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název je nutné tento bod vypracovat, pokud je požadavek na porcování a balení v oblasti (přímo u výrobce). Ku příkladu v případě krájení přímo u výrobce je nutné zdůvodnit, proč nemohou krájení provádět i jiné evropské hospodářské subjekty a mělo by být realizováno v místě výroby. Tyto zvláštní pravidla je třeba důkladně zdůvodnit, nestačí pouze zmínit, že tyto specifické kroky při produkci výrobku jsou obvykle nutná pro zachování kvality, hygieny, zajištění původu a lepší výsledovatelnosti výrobku.

Evropská komise sestavila tento [dokument](#), který byl vytvořen pro zjednodušení sestavování Jednotného dokumentu pro samotné žadatele, výrobce a producenty. Tyto [pokyny](#) lze nalézt v české verzi také na stránkách Úřadu.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

[Vložte název podle bodu 1 níže:] „...“

EU č.: [pouze pro použití EU]

[Křížkem „X“ označte jednu z možností:]	☐ CHOP	☐ CHZO
---	-------------------------------	-------------------------------

1. Název (názy) [(CHOP či CHZO)]

[Vložte název navržený k zápisu nebo v případě žádosti o schválení změny specifikace produktu nebo žádosti o zveřejnění podle článku 15 tohoto nařízení zapsaný název]

2. Členský stát nebo třetí země

...

3. Popis zemědělského produktu nebo potraviny

3.1 Druh produktu (podle přílohy XI)

...

3.2 Popis produktu, k němuž se vztahuje název uvedený v bodě 1

[Hlavní body uvedené v čl. 7 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1151/2012. K identifikaci produktu použijte definice a normy, které se pro tento produkt běžně používají. V popisu produktu se zaměřte na jeho specifičnost, používejte měrné jednotky a obecná nebo technická srovnávací měřítká a neuvádějte technické charakteristiky vlastní všem produktům tohoto druhu a příslušné závazné právní předpisy platné pro všechny produkty tohoto druhu (čl. 7 odst. 1 tohoto nařízení).]

3.3 Krmivo (pouze u produktů živočišného původu) a suroviny (pouze u zpracovaných produktů)

[U CHOP: Potvrďte, že krmivo a suroviny pocházejí z vymezené oblasti. V případě, že krmivo nebo suroviny pocházejí z jiné oblasti, podrobně výjimky popište a odůvodněte. Tyto výjimky musí být v souladu s pravidly přijatými podle čl. 5 odst. 4 nařízení (EU) č. 1151/2012.

U CHZO: Uveďte veškeré požadavky na jakost surovin nebo omezení jejich původu. Případná omezení odůvodněte. Tato omezení musí být v souladu s pravidly přijatými podle čl. 5 odst. 4 nařízení (EU) č. 1151/2012 a musí být odůvodněna ve vztahu k souvislosti podle čl. 7 odst. 1 písm. f) uvedeného nařízení.]

...

3.4 *Specifické kroky při produkci, které se musejí uskutečnit ve vymezené zeměpisné oblasti*

[Případná omezení nebo výjimky odůvodněte.]

...

3.5 *Zvláštní pravidla pro krájení, strouhání, balení atd. produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

[Nehodí-li se, nevyplňujte. Případná omezení specifická pro daný produkt odůvodněte.]

...

3.6 *Zvláštní pravidla pro označování produktu, k němuž se vztahuje zapsaný název*

[Nehodí-li se, nevyplňujte. Případná omezení odůvodněte.]

...

4. Stručné vymezení zeměpisné oblasti

[Vložte případně mapu dané oblasti]

...

5. Souvislost se zeměpisnou oblastí

[U CHOP: příčinná souvislost mezi jakostí nebo vlastnostmi produktu a zeměpisným prostředím zahrnující přírodní a lidské faktory, případně včetně údajů týkajících se popisu produktu nebo metody produkce, které odůvodňují souvislost.

U CHZO: příčinná souvislost mezi zeměpisným původem a případně danou jakostí, pověstí nebo jinými vlastnostmi produktu.

Výslovně uveďte, z jakých faktorů (pověst, daná jakost, jiné vlastnosti produktu) příčinná souvislost vychází, a uveďte pouze informace týkající se relevantních faktorů, případně včetně údajů týkajících se popisu produktu nebo metody produkce, které odůvodňují souvislost.]

Odkaz na zveřejnění specifikace

(čl. 6 odst. 1 druhý pododstavec tohoto nařízení)

...